

Ankestyrelsens principafgørelse 124-13 om samvær og kontakt med andre end forældrene - overvåget samvær - afbrydelse af samvær

Resumé:

Principafgørelsen fastslår

Under en anbringelse uden for hjemmet af et barn eller en ung skal der tages stilling til barnet eller den unges samvær og kontakt med netværket. Netværket skal specificeres i afgørelsen. Afgørelsen bliver truffet overfor indehaveren af forældremyndigheden samt den unge, der er fyldt 12 år. Det er børn og unge-udvalget, der træffer afgørelse om de mest indgribende begrænsninger i samværet og kontakten.

Hvem er netværket

Netværket til det anbragte barn eller den anbragte unge kan som udgangspunkt være alle personer, som har tilknytning til barnet/den unge på det tidspunkt, hvor afgørelsen om samvær og kontakt bliver truffet.

Begrebet netværk omfatter efter ordlyden i servicelovens bestemmelse om samvær og kontakt, barnets eller den unges søskende, bedsteførelde, øvrige familiemedlemmer, venner m.v.

En afgørelse om omfang, eventuel begrænsning og afbrydelse af det anbragte barns eller den anbragte unges samvær og kontakt med netværk, vil kunne omfatte alle personer, som har en tilknytning til barnet eller den unge på det tidspunkt, hvor afgørelsen bliver truffet.

Specificering i afgørelsen af netværket

Det skal i afgørelsen specificeres, hvilke personer, afgørelsen drejer sig om.

Der er tale om en meget indgribende afgørelse, når børn og unge-udvalget træffer afgørelse om afbrydelse af forbindelsen i form af samvær eller anden kontakt, eller om anonymisering af barnets eller den unges opholdssted. Hvis børn og unge-udvalget træffer afgørelsen over for barnet eller den unges "netværk" alene, er dette som udgangspunkt for bred en betegnelse og ikke en tilstrækkeligt specificeret personkreds.

En afgørelse om overvåget samvær, afbrudt forbindelse i form af samvær eller brev-, mail- og telefonforbindelse samt anonymiseret opholdssted mellem barnet eller den unge og dennes netværk, skal således specificere, hvilke personer, der er omfattet af afgørelsen.

Undtagelse til kravet om specificering af netværket

I helt særlige tilfælde kan der i en konkret sag være grund til, at netværket ikke kan specificeres nærmere.

Et eksempel er det tilfælde, hvor barnets eller den unges netværk er meget stort og uoverskueligt, og hvor barnet eller den unge har behov for ro omkring sig. I dette tilfælde kan der være behov for, at kommunen afværger, at personer i barnets eller den unges netværk, som ikke fremgår af en nærmere specificering, skaber en negativ kontakt til barnet eller den unge. Ligeledes vil kommunen kunne afværge, at forældremyndighedsindehaveren gentagne gange anmoder kommunen om, at der fastsættes samvær mellem barnet eller den unge og et vilkårligt familiemedlem eller anden bekendt til barnet eller den unge, som ikke er nævnt i en nærmere specificering.

Hvornår er der pligt til at træffe afgørelse om samvær og kontakt med netværket

Det er kommunen, der har pligt til at være opmærksom på det anbragte barn eller den anbragte unges behov for samvær og kontakt med netværket. Det kan også være forældremyndighedsindehaveren og/eller barnet eller den unge, der beder kommunen om, at der fastsættes samvær med netværket. Netværket har ikke en selvstændig ret til samvær med barnet eller den unge.

Hvis en forældremyndighedsindehaver ønsker at have en eller flere personer med fra barnets eller den unges netværk til sit eget samvær med barnet eller den unge, er dette en afgørelse om tilrettelæggelse af forældremyndighedsindehaverens samvær, som forvaltningen træffer.

Hvem træffer afgørelsen

Det er enten forvaltningen eller børn og unge-udvalget, der træffer afgørelsen om et anbragt barn eller en anbragt ungs samvær med netværket. Dette følger af servicelovens bestemmelse om samvær og kontakt.

Det er afgørelsens indgribende karakter, der er afgørende for, om det er forvaltningen eller børn og unge-udvalget, der skal træffe afgørelse om et anbragt barn eller en anbragt ungs samvær og kontakt under anbringelsen.

Hvis samværet f.eks. skal begrænses til mindre end én gang om måneden, eller samværet skal være overvåget, skal børn og unge-udvalget træffe afgørelsen, uanset om afgørelsen retter sig mod forældrene eller personer i netværket. Mindre indgribende afgørelser om samvær med det anbragte barn eller den anbragte unge træffes af kommunens forvaltning.

Hvem træffes afgørelsen overfor

Afgørelser om samvær og kontakt med netværket bliver truffet overfor indehaveren af forældremyndigheden samt den unge, der er fyldt 12 år. Det er således alene indehaveren af forældremyndigheden og den unge, der er fyldt 12 år, der kan klage over afgørelsen.

Lov:

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 1093 af 5. september 2013 - § 71, stk. 1, § 71, stk. 2 og § 71, stk. 3

Afgørelse:

1. Baggrund for at behandle sagen

Vi har besluttet at behandle sagerne principielt til belysning af, hvordan kommunerne skal behandle sager om samvær og kontakt mellem barnet eller den unge og netværket, herunder fortolkning af begrebet netværk i servicelovens § 71.

2. Reglerne

Lov om social service § 71, stk. 1, fastslår, at barnet eller den unge har ret til samvær og kontakt med forældre og netværk, herunder søskende, bedsteforældre, øvrige familiemedlemmer, venner m.v. under anbringelsen uden for hjemmet.

Det fremgår af § 71, stk. 3, at børn og unge-udvalget for en bestemt periode kan træffe afgørelse om, at samvær kun må foregå under tilstedeværelse af en repræsentant for kommunen, når det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed eller udvikling. Under de samme betingelser og ligeledes for en bestemt periode kan der træffes afgørelse om at afbryde forbindelsen i form af samvær eller brev-, mail- eller telefonforbindelse mellem forældrene eller netværket og barnet eller den unge. Børn og unge-udvalget har endelig mulighed for at træffe afgørelse om, at barnets eller den unges anbringelsessted ikke må oplyses over for forældrene eller netværket.

3. Andre Principafgørelser

Gældende

Følgende Principafgørelser er brugt ved afgørelsen og gælder stadig:

C-25-07: Børn og unge-udvalgets afgørelse om, at der skulle føres kontrol med enhver form for telefon- og brevkontakt til en 16-årig blev ophævet, da der ikke efter loven kunne fastsættes telefon- og brevkontrol over for en ubestemt, bredere kreds af personer. Børn og unge-udvalget havde udover moderen ikke angivet, hvilke personer kontrollen gjaldt for. Afgørelsen om kontrol med den unges brevveksling og telefonsamtaler med moderen blev stadfæstet.

4. De konkrete afgørelser

1. sag (j.nr. 2013-2024-40378)

Resultatet er:

- Samværet mellem dig [barnet] og M [moderen], F [faderen] samt dine søskende S1, S2, S3, S4, S5 og S6 samt onkel NN skal være afbrudt for en periode på 6 måneder fra børn og unge-udvalgets afgørelse
- Brev-, mail- og telefonkontakt mellem dig [barnet] og M [moderen], F [faderen] samt dine søskende S1, S2, S3, S4, S5 og S6 samt onkel NN skal være afbrudt for en periode på 6 måneder fra børn og unge-udvalgets afgørelse
- M (moderen), F [faderen] samt dine søskende S1, S2, S3, S4, S5 og S6 samt onkel NN kan ikke få oplyst dit [barnets] anbringelsessted for en periode på 6 måneder fra børn og unge-udvalgets afgørelse

Vi er således kommet til samme resultat som børn og unge-udvalget, dog finder vi ikke, at det er tilstrækkelig dokumenteret at du har behov for særlig støtte.

Vi anbefaler kommunen, snarest muligt at iværksætte en relevant udredning af dig med henblik på at støtte dig bedst muligt, herunder også under et eventuelt fremtidigt samvær.

Der var enighed på ankemødet.

Begrundelsen for afgørelsen om afbrudt samvær

Vi vurderer, at det i en periode på 6 måneder er nødvendigt af hensyn til din [barnets] sundhed og udvikling, at du ikke har samvær med M [moderen], F [faderen] samt dine søskende S1, S2, S3, S4, S5 og S6 samt onkel NN.

Årsagen til det er, at du [barnet5] har brug for at blive beskyttet mod negativ kontakt fra M [moderen], F [faderen] samt dine søskende S1, S2, S3, S4, S5 og S6 samt onkel NN.

Årsagen er også, at samvær med M [moderen], F [faderen] samt dine søskende S1, S2, S3, S4, S5 og S6 samt onkel NN gør dig utryg.

Årsagen er desuden, at du udtrykkeligt fastholder dit ønske om ikke at have samvær med M [moderen], F [faderen] samt dine søskende S1, S2, S3, S4, S5 og S6 samt onkel NN.

Vi henviser til de ovenfor under begrundelsen for anbringelse anførte oplysninger, samt til, at du [barnet] har oplyst, at du frygter repressalier fra familiens side, idet du har ønsket at blive anbragt udenfor hjemmet.

Vi har fastsat perioden til 6 måneder under hensyn til ovenstående.

[Oplysningerne fremgår...]

Vi har brugt servicelovens regel om, at børn og unge-udvalget kan beslutte, at der i en bestemt periode ikke skal være samvær mellem forældrene eller netværket og barnet eller den unge. Det er en betingelse, at det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed eller udvikling.

Begrundelsen for afgørelsen om afbrudt brev-, mail- og telefonkontakt

Vi vurderer, at det i en periode på 6 måneder er nødvendigt af hensyn til din [barnets] sundhed og udvikling, at du ikke har brev-, mail- og telefonkontakt med M [moderen], F [faderen] samt dine søskende S1, S2, S3, S4, S5 og S6 samt onkel NN.

Årsagen til det er, at du [barnet] har brug for at blive beskyttet mod negativ kontakt fra M [moderen], F [faderen] samt dine søskende S1, S2, S3, S4, S5 og S6 samt onkel NN og at kontakten med dem gør dig utryg.

Årsagen er desuden, at du [barnet] udtrykkeligt fastholder dit ønske om ikke at have brev-, mail- og telefonkontakt med M [moderen], F [faderen] samt dine søskende S1, S2, S3, S4, S5 og S6 samt onkel NN.

Vi henviser til de ovenfor under begrundelsen for anbringelse anførte oplysninger, samt til, at du har oplyst, at du frygter repressalier fra familiens side, idet du har ønsket at blive anbragt udenfor hjemmet.

Vi har fastsat perioden til 6 måneder under hensyn til ovenstående.

[Oplysningerne fremgår af...]

Vi har brugt servicelovens regel om, at børn og unge-udvalget kan beslutte, at der i en bestemt periode ikke skal være brev-, mail- og telefonkontakt mellem forældrene eller netværket og barnet eller den unge. Det er en betingelse, at det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed eller udvikling.

Begrundelsen for afgørelsen om anonymisering af anbringelsesstedet

Vi vurderer, at det i en periode på 6 måneder er nødvendigt af hensyn til din [barnets] sundhed og udvikling, at M [moderen], F [faderen] samt dine søskende S1, S2, S3, S4, S5 og S6 samt onkel NN ikke får oplyst, hvor du er anbragt.

Årsagen til det er, at du frygter at M [moderen], F [faderen] samt dine søskende S1, S2, S3, S4, S5 og S6 samt onkel NN op søger dig og at du vil blive udsat for repressalier fra deres side.

Årsagen er desuden, at du fastholder dit udtrykkelige ønske om, at M [moderen], F [faderen] samt dine søskende S1, S2, S3, S4, S5 og S6 samt onkel NN ikke får oplyst, hvor du er anbragt.

Vi henviser til de ovenfor under begrundelsen for anbringelse anførte oplysninger, samt til, at du har oplyst, at du frygter repressalier fra familiens side, idet du har ønsket at blive anbragt udenfor hjemmet.

Vi har fastsat perioden til 6 måneder under hensyn til ovenstående.

[Oplysningerne fremgår af...]

Vi har brugt servicelovens regel om, at børn og unge-udvalget kan beslutte, at forældrene eller netværket i en bestemt periode ikke må få oplyst, hvor barnet eller den unge er anbragt. Det er en betingelse, at det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed og udvikling.

Bemærkninger til kommunen

Vi gør kommunens opmærksom på, at kommunens brev om afgørelsen ikke stemmer overens med børn og unge-udvalgets afgørelse i protokoludskriften.

Vi gør endelig kommunen opmærksom på, at afgørelsen ikke omfatter andre end den nærmere angivne personkreds, samt at der ikke er grundlag for at fratage B [barnet] hendes telefon.

Oplysningerne i sagen

Vi har afgjort sagen på grundlag af:

- Afgørelse af 12. februar 2013, sendt til dig den 13. februar 2013, fra børn og unge-udvalget i X Kommune om anbringelse af dig med en genbehandlingsfrist på 1 år, afbrydelse af samvær, brev-, mail- og telefonkontakt samt anonymisering af opholdssted for en periode på 6 måneder
- Klage af 20. februar 2013 fra advokat Y
- De oplysninger, som vi sendte til din advokat før mødet i Ankestyrelsen, og som er nævnt i bilagsoversigten
- Mødet i Ankestyrelsen

2. sag (j.nr. 2012-2024-45602)

Resultatet er:

- Din familie kan ikke få oplyst anbringelsesstedet for dig i 1 år fra børn og unge-udvalgets afgørelse
- Samværet mellem dig og familien skal være afbrudt i 1 år fra børn og unge-udvalgets afgørelse
- Mail og telefonforbindelsen mellem dig og familien skal være afbrudt i 1 år fra børn og unge-udvalgets afgørelse
- Vi ophæver børn og unge-udvalgets afgørelse om afbrydelse af brevforbindelsen mellem dig og familien, da denne er blevet genoprettet
- Vi ophæver børn og unge-udvalgets afgørelse om kontrol med din brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation med familien

Vi er således kommet til samme resultat som børn og unge-udvalget om anonymisering af opholdsstedet og afbrydelse af samvær, mail- og telefonkontakt og perioden herfor mellem dig og familien, men er kommet til en anden afgørelse for så vidt angår brevforbindelsen mellem dig og familien og kontrol med din brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation med familien.

Der var enighed på ankemødet.

Vi gør opmærksom på, at såfremt kommunen ønsker at genindføre afbrydelse af brevkontakten mellem dig og familien eller kommunen ønsker at indføre kontrol med brev- og telefonkontakten, skal sagen forelægges børn og unge-udvalget til fornyet afgørelse.

Vi anbefaler i øvrigt kommunen at specificere, hvilke familiemedlemmer, der er omfattet af afgørelsen om afbrudt samvær, mail og telefonkontakt.

Begrundelsen for afgørelsen om anonymisering af anbringelsesstedet

Vi vurderer, at det i en periode på 1 år er nødvendigt af hensyn til din sundhed og udvikling, at din mor og far og resten af familien ikke får oplyst, hvor du er anbragt.

Årsagen til det er, at din mor og far og andre familiemedlemmer flere gange har truet med at hente dig.

Vi henviser til, at din mor og far og andre familiemedlemmer henvendte sig på X [tidligere opholdssted] og forlangte, at du skulle komme hjem. Hvis du ikke kom hjem, ville konsekvensen være, at din familie ville brænde X ned, og din bror ville slå dig ihjel.

Vi har fastsat perioden til 1 år under hensyn til, at du synes det er betryggende, at din familie ikke ved, hvor du befinder dig, og at du siden du blev anbragt på det nye opholdssted har fastholdt dit bestemte ønske om, at din mor og far og resten af familien ikke skal vide, hvor du bor, og at du på grund af din mor og far og familiens gentagne trusler om at hente dig har brug for, at du i en længere periode har sikkerhed for, at de ikke opsøger dig.

[Oplysningerne fremgår af ...]

Vi har brugt servicelovens regel om, at børn og unge-udvalget kan beslutte, at forældrene eller netværket i en bestemt periode ikke må få oplyst, hvor barnet eller den unge er anbragt. Det er en betingelse, at det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed og udvikling.

Begrundelsen for afgørelsen om afbrudt samvær

Vi vurderer, at det i en periode på 1 år er nødvendigt af hensyn til din sundhed og udvikling, at din mor og far og resten af familien ikke har samvær med dig.

Årsagen til det er, at du har brug for at blive beskyttet mod negativ kontakt fra din mor og far og øvrige familiemedlemmer.

Vi henviser til, at din mor og far og andre familiemedlemmer har truet med at brænde dit tidligere opholdssted ned, og at din bror ville slå dig ihjel.

Vi henviser også til, at du synes, at det er betryggende, at din familie ikke ved, hvor du befinder dig. Du var meget skræmt de gange, hvor din far og din bror dukkede op på X [tidligere opholdssted].

Vi har fastsat perioden til 1 år under hensyn til, at du siden du blev anbragt uden for hjemmet har fastholdt dit bestemte ønske om ikke at se din mor og far og resten af familien, og at du på grund af den lange negative kontakt fra din mor og fars side har brug for, at du i en længere periode ikke ser din mor og far og resten af familien.

[Oplysningerne fremgår af ...]

Vi har brugt servicelovens regel om, at børn og unge-udvalget kan beslutte, at der i en bestemt periode ikke skal være samvær mellem forældrene eller netværket og barnet eller den unge. Det er en betingelse, at det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed eller udvikling.

Begrundelsen for afgørelsen om afbrudt telefonkontakt og mailkontakt

Vi vurderer, at det i en periode på 1 år er nødvendigt af hensyn til din sundhed og udvikling, at din mor og far og resten af familien ikke har telefonkontakt og mailkontakt med dig.

Årsagen til det er, at du har brug for at blive beskyttet mod negativ kontakt fra din mor og far og resten af familien og at kontakten med din mor og far og resten af familien gør dig utryk.

Vi henviser til begrundelsen ovenfor under afbrudt samvær.

Vi har fastsat perioden til 1 år under hensyn til, at du siden du blev anbragt uden for hjemmet har fastholdt dit bestemte ønske om ikke at have telefonkontakt og mailkontakt med din mor og far og resten af familien, og at du på grund af den lange negative kontakt fra din mor og fars side har brug for, at du i en længere periode ikke har telefonkontakt og mailkontakt med din mor og far og resten af familien.

[Oplysningerne fremgår af ...]

Vi har brugt servicelovens regel om, at børn og unge-udvalget kan beslutte, at der i en bestemt periode ikke skal være mailkontakt eller telefonkontakt mellem forældrene eller netværket og barnet eller den unge. Det er en betingelse, at det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed eller udvikling.

Begrundelsen for at ophæve afgørelsen om afbrudt brevkontakt

Årsagen er, at du og din mor, efter børn og unge-udvalgets afgørelse om afbrudt brevkontakt, har genoprettet denne. Vi anser derfor denne del af afgørelsen for ophævet.

Begrundelsen for at ophæve afgørelsen om kontrol med breve telefonsamtaler og anden kommunikation

Vi vurderer, at personkredsen er for bred i forhold til, at der efter loven kun kan træffes afgørelse om brev- og telefonkontrol over for nærmere angivne personer.

Årsagen er, at "familien" ikke dækker over nærmere angivne personer.

Vi henviser til, at børn og unge-udvalget i sin afgørelse har bestemt, at der uden retskendelse træffes afgørelse om kontrol med din brev-veksling, telefonsamtaler og anden kommunikation med familien, jf. servicelovens § 123, stk. 2.

Vi har brugt servicelovens regel om, at børn og unge-udvalget, såfremt det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed eller udvikling, uden retskendelse kan træffe afgørelse om kontrol med barnets eller den unges brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation med nærmere angivne personer uden for institutionen.

[Det bemærkes, at børn og unge-udvalgets afgørelse om brev- og telefonkontrol i øvrigt var unødvendig, da udvalget samtidig havde truffet afgørelse om afbrudt brev-, mail- og telefonkontakt. Det var således ikke noget at kontrollere, såfremt afgørelsen havde været gyldig.]

Oplysningerne i sagen

Vi har afgjort sagen på grundlag af:

- Afgørelse af XX sendt til dig den XX, fra børn og unge-udvalget i X Kommune om anbringelse af dig, anonymisering af opholdssted, afbrudt forbindelse i form af samvær, brev- mail- og telefonkontakt og kontrol med brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation.
- Klage af XX fra advokat, X
- De oplysninger, som vi sendte til din advokat før mødet i Ankestyrelsen, og som er nævnt i bilagsoversigten
- Mødet i Ankestyrelsen

3. sag (j.nr. 2013-2010-00078)

Resultatet er:

- Samværet mellem dine søskende og dit netværk på den ene side og dig på den anden side skal fortsat være afbrudt i et år fra børn og unge-udvalgets afgørelse
- Kontakt i form af brev-, telefon- og mailkontakt med dine forældre, dine søskende og dit netværk på den ene side og dig på den anden side skal være afbrudt i en periode på 1 år fra børn og unge-udvalgets afgørelse
- Dine forældre, dine søskende og dit netværk kan fortsat ikke få oplyst dit anbringelsessted i en periode på 1 år fra børn og unge-udvalgets afgørelse

Vi er således kommet til samme resultat som børn og unge-udvalget

Der var enighed på ankemødet.

Begrundelsen for afgørelsen om afbrudt samvær og for afgørelsen om afbrudt brev-, telefon- og mailkontakt

Vi vurderer, at det i en periode på 1 år fortsat er nødvendigt af hensyn til din sundhed eller udvikling, at du ikke har samvær med dine søskende og dit netværk.

Vi vurderer også, at det i en periode på 1 år er nødvendigt af hensyn til din sundhed eller udvikling, at du ikke har brev-, telefon- og mailkontakt med dine forældre, dine søskende og dit netværk.

Årsagen til det er, at du har brug for at blive beskyttet mod negativ kontakt fra dine forældre, dine søskende og dit netværk og at der er begrundet mistanke om, at dine forældre, dine søskende og dit netværk vil bortføre dig.

Vi har fastsat perioden til 1 år under hensyn til, dine særlige vanskeligheder og dine særlige behov for at blive skærmet for negativ kontakt.

[Oplysningerne fremgår . . .]

Vi har brugt servicelovens regel om, at børn og unge-udvalget kan beslutte, at der i en bestemt periode ikke skal være samvær mellem forældrene og barnet eller den unge. Det er en betingelse, at det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed eller udvikling.

Begrundelsen for afgørelsen om anonymisering af anbringelsesstedet

Vi vurderer, at det i en periode på 1 år er nødvendigt af hensyn til din sundhed eller udvikling, at dine forældre, dine søskende og dit netværk ikke får oplyst, hvor du er anbragt.

Årsagen til det er, at dine søskende tidligere er blevet bortført fra anbringelsesstedet under trusler om vold, samt at du tidligere er stukket af og er blevet afhentet af familien.

Vi henviser til, at familien har haft en central rolle i både din og din brors forsvinden fra anbringelsesstederne, samt at dine forældre ikke har medvirket til en løsning af situationen.

Vi har fastsat perioden til 1 år under hensyn til, dine særlige vanskeligheder og dit særlige behov for at blive skærmet for negative kontakt

[Oplysningerne fremgår af ...]

Vi har brugt servicelovens regel om, at børn og unge-udvalget kan beslutte, at forældrene i en bestemt periode ikke må få oplyst, hvor barnet eller den unge er anbragt. Det er en betingelse, at det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed og udvikling.

Oplysningerne i sagen

Vi har afgjort sagen på grundlag af:

- Afgørelse af XX, sendt til dig den XX, fra børn og unge-udvalget i X Kommune om afbrudt samvær, afbrudt telefon-, mail- og brevkontakt samt anonymisering af opholdssted
- Klage af XX fra advokat X
- De oplysninger, som vi sendte til din advokat før mødet i Ankestyrelsen samt de oplysninger der blev udleveret på mødet og som er nævnt i bilagsoversigten
- Mødet i Ankestyrelsen